

Zadání diplomové práce

Číslo práce: FA-DIP0084/2016
Ústav: Ústav navrhování
Studentka: **Bc. Monika Šafářová**
Studijní program: Architektura a urbanismus
Studijní obor: Architektura
Vedoucí práce: **Ing. arch. Vítězslav Nový**
Akademický rok: 2016/17

Název diplomové práce:

ResPublica/Civitas Socialis – Strachotín, I. p. 2017

Zadání diplomové práce:

Strachotín je jedním z malých sídel, které lemují břehy novomlýnských nádrží. Bývalá identita příhraničních obcí v krajině lužních lesů se vytratila. Existence mělkých rybníků výrazně změnila nejen tvář krajiny, ale i životy místních obyvatel. Některé jistoty ale nezmizely – panoráma Pálavy anebo zvlněný reliéf země rodící vinou révu...

Zastupitelé i obyvatelé Strachotína dlouhodobě zvažují stavební počiny různorodého rozsahu, které by posílili pospolitost občanů, jejich možnosti při využití potenciálu místa (víno, turistický ruch) a obci navrátili její ztracenou tvář.

Cílem práce je tedy definování vize pro fungování komunitních, společensko-sociálních, kulturních či volnočasových aktivit v rámci obce, které bude vtěleno do konkrétní podoby návrhu – objektu. A to při využití všech autorových schopností, jeho vnímavosti a empatie a také aktuálních poznatků a trendů majících vliv na typologii objektu(ů).

Hlavním vnějším faktorem ovlivňujícím návrh je jeho zasazení do rámce sídla, které má unikátní kvality, zejména díky poloze na hraně již zmíněných nádrží a ve vizuálním sousedství pálavských vrchů.

V rámci stávající urbanistické struktury tedy diplomant navrhne v některé z vytipovaných lokalit objekt společensko-sociálního, kulturního, komunitního či volnočasového centra celooobecního významu, kdy při práci využije veškerých podkladů a materiálů, které získal nebo zpracoval v rúběhu předchozí práce v rámci modulu Res Publica.

Rozsah grafických prací:

Analytická část posuzující stav a charakter území, problémy a příležitosti obdobných staveb v ČR i ve střední Evropě.

Průvodní zpráva na formátu A4 (297 x 210 mm) na výšku. Rozsah zprávy bude 5 normostran.

Dokumentace vývoje návrhu, prezentace konceptu

Širší vztahy v měřítku 1:1000 – 1:5000, dokumentující vztah mezi stávající a navrženou urbanistickou strukturou.

Situace v měřítku 1:500 – 1:1000, Půdorysy, řezy a pohledy v měřítku 1:200/ 1:100.

Alespoň dvě perspektivní zobrazení exteriéru (např. formou zákresu do fotografie), co možná nejlépe zachycující charakter zvoleného řešení. Konkrétní stanoviště budou stanovena v průběhu práce.

Alespoň dvě perspektivní zobrazení interiéru co možná nejlépe zachycující charakter zvoleného řešení.

Technologická studie - tj. konstrukční schéma objektu a typický řez fasádou v měřítku 1:50 s detaily 1:10.

Model v měřítku 1:200, který bude zpracován včetně nejbližšího okolí.

Seznam odborné literatury:

Neufert, E.: Navrhování staveb

Norberg-Schultz, Ch.: Genius loci

Valena, T.: Město a topografie

Gehl, J.: Život mezi budovami

Gehl, J.: Města pro lidi

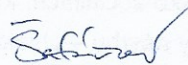
Gehl, J.: Nové městské prostory

www.aprurvodce.cz; související zákony, vyhlášky, normy a předpisy dle platné legislativy ČR

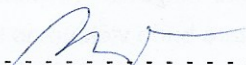
Termín zadání diplomové práce: 20. 2. 2017

Termín odevzdání diplomové práce: 15. 5. 2017

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Monika Šafářová
student(ka)

Ing. arch. Vítězslav Nový
vedoucí práce

doc. Ing. arch. Jan Hrubý, CSc.
vedoucí ústavu

V Brně, dne 20. 2. 2017

doc. Ing. arch. Jan Hrubý, CSc.
děkan

RES PUBLICA/CIVITAS SOCIALIS – STRACHOTÍN

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

DIPLOMOVÁ PRÁCE
FA VUT BRNO 2017
MONIKA ŠAFÁŘOVÁ

Výběr diplomové práce

Analýzy k zadání

Vypracováním analytické části jsem došla k záměru práce na projektu, který by mohl v některých oblastech strachotínu pomoci a zjistila jsem, které příležitosti by se daly využít.

Právě zjištění potenciálu obce je příležitostí pro její další rozvoj a využití možných cest, ať už bude potenciál využit, nebo ne.

Z analýz jsem shledala všudypřítomným diskutabilním problémem existenci nádrží, která se projevuje v mnoha různých směrech. Od nemožnosti využívání vody k rekreačnímu koupání, narušení biokoridoru a území ekologické stability, přes stálé spory ekologů a vodohospodářů. Tyto problémy stále přetrvávají

Z dalších směrů vnímám historii oblasti jako důležitý klíč k pochopení a přijetí oblasti takové, jaká je.

A dále by bylo vhodné v této oblasti vytvořit program spojený s ekologií, přírodou a snažit se o její ochranu s předvídáním možných budoucích tendencí.

Práci jsem se tak rozhodla směřovat k projektu spojeným s přírodním dědictvím, s bohatou historií a s tematem vody.

Jaké budou hlavní funkce budovy?

- Uchování paměti přírodního kulturního dědictví, které je pro tuto lokalitu a pro její pochopení tak důležité. Architektonicky toto téma zpracovávám do muzea.
- Komplexní a soustavný výzkum stavu nádrží a přírody. Zejména poté výzkum čistoty vody, která je obzvláště ve Strachotíně aktuálním tématem. Dále zaměření se na budoucí vývoj nádrží, vytváření projektů na ekologizaci nádrží a podpora projektů na vytvoření biokoridoru mezi dvěma částmi lužního lesa, které byly výstavbou nádrží odděleny a byla tak narušena ekologická stabilita v oblasti.
Architektonicky toto téma zpracovávám jako výzkumné pracoviště.
- Edukace na téma vody a ekologie, narůstající důležitost ochrany přírody a vody jako nezbytné součásti života. Toto téma je spojené s předešlými.

Pojmy a jejich uchopení v návrhu funkcí:

Muzeum – muzeum by mělo návštěvníka provést jiným světem. Návštěvník by z něj měl mít nějaký zážitek. Zážitkem se expozice mnohem lépe uchová v paměti a má na člověka větší dopad.

Architekturou se dá nabídnout prostředí pro tyto zážitky.

Navrhuji multimediální propojení výstavy. Spojení vnitřku, venku, virtuálna. Pojetí slova exponát se rozšiřuje do prostoru.

Muzeum dále přechází do výzkumné činnosti.

Výzkumné centrum/laboratoř – laboratoř nemusí být místností uzavřenou od okolního světa. V návrhu je laboratoř nejzásadnější funkcí. Hlavní funkcí je právě výzkum, okolo něj se odvíjí muzeum a další funkce.

Snažit se najít řešení, sbírat poznatky, hledat, učit se, prevence.

Podpora multioborovosti a vytvoření prostoru pro ni. Transparentnost problémů.

Edukace – Edukace o ekologii přímým způsobem, v lokalitě, která má mnoho témat k nabídnutí. Hlavní expoziční prostor může fungovat jako multimediální učebna. Přímou návaznost teorie na praxi zaručuje vytvoření půjčovny kol u výzkumného centra.

Vytvoření prostoru pro přednášky a imerzivní večerní projekce v muzeu.

V rámci edukace je vytvořen prostor pro archiv/studovnu přístupnou veřejnosti. V ní bude poskytnut nasbíraný materiál o dané lokalitě a o dané problematice.

Archiv bude vhodný také pro studenty pracující na závěrečných pracích věnujících se některému tématu z okolí.

Edukace také podporuje nabalení dalších funkcí v obci. Ubytování pro školní skupiny může být vytvořeno například u sportovního hřiště na severu.

URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ

Lokalitu jsem si vybrala na základě vhodnosti pro navrhovanou funkci muzea, výzkumného centra a edukace v oblasti ekologie. Tuto veřejnou funkci bylo vhodné umístit k valu nádrží Nové Mlýny a zároveň ke zbytku lužního lesa kvůli vizuálnímu kontaktu s danou problematikou, dále bylo vhodné najít umístění v návaznosti na cyklostezky, které zaručují možnost využití pro turisty, a také umístění v návaznosti na existující komunikaci obce a strachotínské přístaviště, které je momentálně navázané na komunikaci obce, avšak neexistuje zde možnost jednoduché orientace, kudy se do obce vydat.

Lokalitě jsem tedy chtěla v tomto smyslu pomoci, zvýraznit místo přístaviště, vytvořit ohnisko veřejné funkce, která v dané lokalitě na východě obce chybí. Jeden z hlavních důvodů však byla funkce budovy, která počítá se zaměřením na zkoumání možností čištění slepého ramene Dyje, které zde bylo vznikem nádrží vytvořeno, avšak bez kvalitního začlenění do života obce.

Budova má také vytvořit možnost využití větší plochy k zastavení a odpočinku, která bude navázaná na val se stejnou výškovou kótou. Taková možnost u Strachotína chybí, val obec odřezává od celé jižní strany. Na valu je ale jen cesta využívaná pro cyklisty a pěší. Vytvořením plochy se tak snažím dát možnost k zastavení se.

Za lokalitu jsem tak zvolila pozůstatek po lužních lesích – slepé rameno Dyje Sajlovku na východě obce. Místo se nachází na okraji obce u přístaviště spojující obec lodní dopravou s ostatními obcemi u Novomlýnské nádrže.

Vybranou lokalitu jsem pojala jako menší celek. Kromě výzkumného centra umístějí do jeho blízkosti také malou zastřešenou plochu s koly určenými k půjčení na výlety do lužního lesa přiléhajícího ke střední, Věstonické, nádrži. Tato funkce je úzce svázaná s výzkumným centrem s muzeem pro edukativní programy a pro rozšíření možností pro návštěvníky muzea. Dále navrhuji vyčištění a kultivaci u přechodu přes tok Sajlovky k přístavišti. Momentální situace v okolí pororostového přechodu je nepřehledná, přístup ke strachotínskému přístavišti se ztrácí a těžko se hledá i samotná cesta z přístaviště směrem k obci. Po odstranění některých křovin tak bude možná jednoduchá vizuální orientace při přechodu toku.

Dále navrhuji odstranit křoviny u vodní plochy Sajlovky poblíž přechodu. Vynikne tak výhled na osu Sajlovky, tento výhled zdůrazňuji umístěním jednoduchého dřevěného zastřešení o velikosti 5x12m. Tento „altán“ je určen k doplnění vybavenosti o možné využití například pro venkovní hospodu zejména v létě nebo jen pro zastřešené posezení s výhledem na Sajlovku.

Parkování je řešeno při „vstupu“ do okolí Sajlovky severo-západně směrem k obci.

ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ

Budovu navrhuji přistavět k valu nádrží a rampy vedoucí k přístavišti. Reaguji tím na neurčitý prostor dvou svahů a snažím se jim dát účel, který bude podporovat lokalitu jak přístaviště, tak i jako ukazatele začátku pozůstatku lužního lesa. Zároveň mi jde o částečné rozšíření využitelné plochy na valu, ze kterého je patrný přímý kontakt s vodní plochou a panoramatem Pálavy. Posazením budovy ke svahům se mi definuje částečné tvarové řešení budovy, které doplňuji do tvaru elipsy, abych tak využila potenciálu výhledu do zbývajících stran. Hlavní orientace budovy je tak zejména ke zbytku lužních lesů a dále také směrem k přístupu k Sajlovce od obce.

Budovu na východ k lesům otevírám prosklenou plochou, přírodu zde vnímám jako rozšíření expozice, interiér komunikuje s exteriérem a reaguje na něj.

Vnitřní uspořádání a důležitost hlavní funkce si vyžaduje akcent a světlo. Ty jí dávám v podobě světlíku vystupujícího ze střechy směrem nahoru pozvolným narůstáním objemu do menší elipsy nad střední částí budovy. Snažím se tak dosáhnout subtilního tvaru, který má však určitou atraktivní složku pro zvýraznění důležitosti budovy a také pro viditelnost v okolí pro návštěvníky oblasti.

Budovy jsou jednopatrové. Navrhuji je tak kvůli respektování prostoru okolní přírody a blízké zástavby. Střecha je zamýšlena z modřinových prken. Ze střechy poté vybíhá světlík osvětlující laboratoř v prvním nadzemním podlaží.

V interiéru lze vidět snahu o volný půdorys pro vytvoření vzdušných prostorů a prostorů využitelných pro multifunkce například při edukativním programu domu.

V návrhu pracuji s kontinuitou pohybu v prostoru. Pro jednoduchý pohyb muzeem/galerií využívám křivek, hrají si s postupným rozšiřováním a zužováním průhledů a vstupů. Tím prostor jemně utvářím do menších dílů a tím také vzniká organická struktura stavby, která má vyjadřovat přirozenost pohybu v takových místech, jakými právě muzea například jsou.

Při potřebě individuálního soustředění na laboratorní práci jsou navrženy záclonové díly s kolejnicemi zavěšenými v podhledu, které oddělují určité prostory vizuálně od jiných. Zejména poté stolní pracoviště v laboratoři, konferenční část a vlastní výzkumnou část u vzorkových skříní.

Zed' stavby je po obvodu hrází ztužující základovou zdí. Ve styku s výhledy na okolní přírodu se mění na transparentní prvek s prosklením a subtilními sloupy.

PROVOZNÍ ŘEŠENÍ

Budova má jedno podlaží, do kterého se nastupuje z úrovně obce, vstup uvádí návštěvníka do zádveří s halou, šatnou, kde má ihned vizuální kontakt s laboratoří. Okolo laboratoře se ovíjí celá expozice, návštěvník je tak velmi přirozeně veden výstavním obvodem, který má různé charaktery. Ztužující jádro na jihu v sousedství valů je poté využito jako technické zázemí stavby, a to jak zázemí pro zaměstnance, tak i pro návštěvníky ve formě hygienického zázemí.

Střecha budovy je přístupná z valu, ochranné zábradlí kopíruje ztužující nosnou zed' v 1NP.

Parkování je řešeno mimo budovu centra při vstupu do „areálu“, kde jsou již nyní přirozeně vzniknutá odstavná stání.

TECHNICKÉ ŘEŠENÍ

Konstrukce je v základech tvořena jako monolitický betonový rošt, na němž je železobetonová stropní deska, ztužující jádra, ocelové sloupky s hlavicemi, železobetonová stropní deska. Plocha střechy funguje jako sběrač dešťové vody.

MATERIÁLOVÉ ŘEŠENÍ

Základ centra je navržen z betonu.

Horizontální prvky konstrukce v interiéru jsou betonového vzhledu, při otevření stěny do podoby okna jsou tyto konstrukce vnímány jako rámy. Naopak svislé konstrukce příček úložných prostorů, jako jsou například knihovny, vitríny a skříně, jsou navrženy z překližky. Dřevo změkčuje celkový přísnější výraz betonové konstrukce.

Fasáda je u vstupu řešena tradičním materiálem skla, které vítá návštěvníka transparentností budovy. Obvod stavby dále směrem k pozůstatku lužního lesa reaguje na okolí zrcadlovými prvky na pevné části zdi a dále na východě okny s úpravou odrazivých folií, které odráží prostředí

Tabulka výměru ploch:

1	VSTUP	9,90 M ²
2	ŠATNA/ÚLOŽNÉ BOXY	49,70 M ²
3	RECEPCE	9,10 M ²
4	KUCHYNĚ/ZÁZEMÍ	10,90 M ²
5	CHODBA	14,50 M ²
6	WC ŽENY	15,80 M ²
7	WC MUŽI	15,16 M ²
8	ÚKLID	1,50 M ²
9	TECHNICKÁ MÍSTNOST	11,50 M ²
10	LABORATOŘ/VZORKOVNA/PRACOVNA	14,2,10 M ²
11	VÝSTAVA O HISTORII OBLASTI	87,45 M ²
12	VÝSTAVA LUŽNÍCH LESŮ/MULTIFUNKČNÍ PROSTOR	127,30 M ²
13	VÝSTAVA O PROBLEMATICE NÁDRŽÍ NOVÉ mLÝNY A EKOLOGII	24,60 M ²
14	ZÁZEMÍ/SKLAD K MULTIFUNKČNÍMU PROSTORU a laboratoři	15,35 M ²
15	KNIHOVNA/ARCHIV/ STUDOVNA	50,85 M ²
	celkem	585,71 m ²